

UZASADNIENIE

Decyzją Nr (...) z dnia 11 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych z stwierdził, iż stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek (...) Sp. z o.o. w najbliższym roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. podwyższa o 100% i ustala w wysokości 1,86%.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w dniu 9 czerwca 2017 r. do ZUS II Oddział w Ł. wpłynął wniosek z Państwowej Inspekcji Pracy – Okręgowego Inspektoratu Pracy w Ł. o podwyższenie płatnikowi (...) sp. z o.o. o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na najbliższy rok składkowy. Jako powód podano rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy stwierdzonych w czasie trzech kolejnych kontroli.

Organ rentowy dodał, że z uzasadnienia wniosku Państwowej Inspekcji Pracy wynika, że w trakcie dwóch kolejnych kontroli zakładu (...) sp. z o.o. stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wielokrotne, bezpośrednie naruszenie zdrowia i życia pracowników poprzez dopuszczenie do eksploatacji maszyn do obróbki skrawaniem, które nie spełniały wymagań minimalnych, w szczególności w zakresie zapewnienia osłon (urządzeń ochronnych) o konstrukcji skutecznie zabezpieczającej przed dostępem do ruchomych elementów stwarzających zagrożenie w strefach roboczych oraz napędowych, wyposażenia w układ stertowania zabezpieczających przed możliwością samoczynnego rozruchu maszyn w przypadku ponownego pojawienia się napięcia w obwodzie zasilania po jego uprzednim zaniku. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie wykonał decyzji inspektora pracy polegającej na ocenie i udokumentowaniu ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku z zastosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową, której termin upłynął 31 grudnia 2013 r.

/decyzja – akta ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 30 kwietnia 2018 r. złożyła (...) Sp. z o.o. Decyzji zarzucono:

- Naruszenie przepisów postępowania, w sposób mający wpływ na wynik sprawy:

- art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 7 k.p.a. w zw. z art. 77 §1 k.p.a. w zw. z art. 84 §1 k.p.a. poprzez brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego do spraw BHP na okoliczność charakteru stwierdzonych uchybień w zakresie BHP i wadliwą ocenę materiału dowodowego zebranego, to jest protokołów z przeprowadzonych kontroli i wbrew ich brzmieniu przyjęcie, że stwierdzone tam uchybienia w zakresie BHP mają charakter rażący, podczas gdy zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego należy przyjąć, że uchybienia te mają charakter co najwyżej średni.

- Naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w niniejszej sprawie, będące skutkiem wadliwej interpretacji pojęcia „rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy”, podczas gdy biorąc pod uwagę literalne znaczenie słowa „rażące” należy uznać, że przepis ten dotyczy jedynie takich uchybień, które nie są lekkie, średnie czy poważne, lecz są tak istotne i liczne, że nie zapewniają elementarnego bezpieczeństwa pracowników powodując znaczne prawdopodobieństwo możliwości wystąpienia poważnego wypadku przy pracy, co w zakładzie wnioskodawcy nie miało miejsca, bowiem stwierdzone uchybienia nie zwiększały istotnie ryzyka wypadku, co również znalazło odzwierciedlenie w fakcie, że w czasie wielu lat funkcjonowania zakładu do żadnych wypadków nigdy nie doszło.

W związku z powyższym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez jej uchylenie w całości i stwierdzenie, że brak jest podstaw do podwyższenia stopy procentowej składki ubezpieczenia wypadkowego.

/odwołanie – k. 3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł argumentację z decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 15/

Na rozprawie w dniu 5 lutego 2019 r. pełnomocnik odwołującego poparł odwołanie oraz wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu BHP. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy – 00:01:16 – 00:01:49, 00:35:39 – 00:42:40 – płyta CD – k. 165/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 18 września 2008 r. Przedmiotem działalności spółki jest obróbka mechaniczna elementów metalowych.

/wypis z KRS – k. 7 – 13/

W dniach 23 października 2013 r., 25 października 2013 r. Inspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Ł. prowadził czynności kontrolne w (...) Sp. z o.o. w Ł.. Podczas w/w kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W trakcie kontroli ustalono, że podstawowym zakresem działalności kontrolowanego podmiotu jest produkcja manometrów czasomierzy i tachografów. W umowach o pracę zawartych z objętymi kontrolą pracownikami nie określono miejsca wykonywania pracy. Pracodawca nie przechowuje w aktach osobowych G. K. kopii lub odpisu zaświadczenia z odbycia przez pracownika szkolenia okresowego z zakresu bhp, które pracownik odbył 7 czerwca 2010 r.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- T. M. (1) zatrudniony na stanowisku dyrektora ds. produkcji odbył ostatnie szkolenie okresowe z zakresu bhp dla osób kierujących pracownikami 6 czerwca 2008 r.,

- J. M. zatrudniony na stanowisku monter-brygadzysta odbył ostatnie szkolenie okresowe z zakresu bhp dla osób kierujących pracownikami 6 czerwca 2008 r., ponadto pracownik odbył 21 sierpnia 2013 r. szkolenie okresowe z zakresu bhp dla osób zatrudnionych na stanowiskach robotniczych,

- Z. K. zatrudniony na stanowisku montera brygadzysty odbył 21 sierpnia 2013 r. szkolenie okresowe z zakresu bhp dla osób zatrudnionych na stanowiskach robotniczych; pracownik do dnia kontroli nie odbył szkolenia okresowego z zakresu bhp dla osób kierujących pracownikami,

- K. W. zatrudniony na stanowisku montera brygadzysty odbył 21 sierpnia 2013 r. szkolenie okresowe z zakresu bhp dla osób zatrudnionych na stanowiskach robotniczych; pracownik do dnia kontroli nie odbył szkolenia okresowego z zakresu bhp dla osób kierujących pracownikami.

W trakcie kontroli ustalono, że w zakładzie są prowadzone prace szczególnie niebezpieczne (np. sitodruk, tampodruk, prace związane z myciem „sit”) z wykorzystaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tj. np. aceton, farby (...), rozpuszczalnik (...). Pracodawca w związku z powyższym nie sporządził wykazu prac szczególnie niebezpiecznych oraz nie określił szczegółowych wymagań przy wykonywaniu tych prac.

Pracodawca przedstawił w trakcie kontroli pomiary środowiska pracy z 5 marca 2013 r. m.in. w zakresie:

stężenia pyłów -

- w narzędziowni - stężenia pyłów (stal, tarcza szlifierska) na stanowisku obsługi szlifierki do płaszczyzn i prac ślusarskich - współczynnik narażenia w trakcie pomiarów wynosił 0,1- 0.5 (...);
- na stanowisku tokarza podczas - współczynnik narażenia w trakcie pomiarów wynosił 0,1- 0.5 (...).

natężenia hałasu -

- w narzędziowni na stanowisku obsługi szlifierki do płaszczyzn i prac ślusarskich współczynnik narażenia w trakcie pomiarów był niższy od 0,2 (...);
- obsługi prasy mimośrodowe na stanowisku obsługi szlifierki do płaszczyzn i prac ślusarskich współczynnik narażenia w trakcie pomiarów był niższy od 0,2 (...);
- obsługi pras szybkobieżnych współczynnik narażenia w trakcie pomiarów wynosił 2,07 (...) 88,2dB;
- obsługi automatów tokarskich współczynnik narażenia w trakcie pomiarów wynosił 0,52 (...) 82,2dB;
- pomieszczenia wtryskarek współczynnik narażenia w trakcie pomiarów wynosił - 0,21 (...).

W trakcie kontroli ustalono, że w hali wtryskarek zainstalowano dwa młynki do mielenia odpadów tworzyw sztucznych. Na podstawie przedstawionej przez specjalistę ds. bhp instrukcji jednego z młynków ustalono, że maszyna w trakcie pracy emitowany hałas na poziomie 80dB, dla drugiej maszyny pracodawca nie przedstawił instrukcji obsługi. Pracodawca w związku z powyższym nie przeprowadził rozpoznania źródeł emisji oraz warunków wykonywania pracy związanej z obsługą młynków, które mają wpływ na poziom stężeń lub natężeń czynników lub na poziom narażenia na oddziaływanie tych czynników w celu wskazania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, do badania i pomiary (w szczególności w zakresie natężenia hałasu).

Pracodawca przedstawił w trakcie kontroli sprawozdanie nr U-9/176/10/S, z dnia 16.11.2010 r. (załącznik nr 2) z pomiarów oświetlenia. Na podstawie ww. sprawozdania ustalono, że nie zapewniono parametrów oświetlenia zgodnych z polską normą PN- (...) na stanowiskach m.in.

- zorganizowanych w zespole montażu (I piętro) –
- na stanowisku wkręcania sprężyny do mechanizmu KZS, na stanowisku klejenia włosa KZS, na stanowisku montażu styków,
- na stanowisku składania mechanizmu zegara szachowego,
- na stanowisku składania zespołu płyty zegara szachowego, na stanowisku montażu łożyska zegara szachowego,
- na stanowisku regulacji prędkościomierza,
- na stanowisku montażu prędkościomierza - wiercenia otworów,
- na stanowisku montażu licznika motogodzin,
- na stanowisku montażu obrotomierza magnetycznego,
- na stanowisku montażu styków KZS;

- zorganizowanych w montażu zespołu włosa (półpiętro) –

- na stanowisku zwijania włosa w kasetę.

Pracodawca ocenił oraz udokumentował ryzyko zawodowe m.in. na stanowiskach.

- operatora wtryskarki - przedstawiona ocena ryzyka zawodowego nie uwzględnia ryzyka związanego z zagrożeniem upadku na rozsypanym granulacie,

- tokarza - w ocenie ryzyka zawodowego nie wyszczególniono stosowanych maszyn, urządzeń oraz materiałów,

- frezera - w ocenie ryzyka zawodowego nie wyszczególniono stosowanych maszyn, urządzeń oraz materiałów,

- prasy mimośrodowej.

Pracodawca do dnia kontroli nie ocenił ryzyka zawodowego na stanowisku związanym z obsługą wózka jezdniowego, na stanowisku obsługi automatów tokarskich oraz ryzyka zawodowego związanego z narażeniem pracowników na hałas, na stanowiskach na których występuje przekroczenie progu oddziaływania.

Ustalono również, że w zakładzie w procesie produkcji jest prowadzony proces - tampodruku oraz sitodruku oraz, że są stosowane substancje oraz mieszaniny niebezpieczne tworzące z powietrzem mieszaninę wybuchową np. aceton, farba (...), (...). Proces sitodruku oraz tampodruku jest prowadzony w pomieszczeniu, w którym została zastosowana nawiewna wentylacja mechaniczna oraz ogólna wentylacja grawitacyjna - określono granice wybuchowości ww. substancji, nie zastosowano wentylacji miejscowej. Ponadto na podstawie wyjaśnień specjalisty ds. bhp M. W. ustalono, że na stanowisku sitodruku jest prowadzony proces mycia sit m.in. z wykorzystaniem acetonu i innych rozcieńczalników. Substancje niebezpieczne są składowane w szafie metalowej, w której brak jest wentylacji. Pracodawca w związku z powyższym nie ocenił ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że pracodawca nie wyposażył wszystkich pracowników w odzież i obuwie ochronne.

W trakcie kontroli ustalono, że w zakładzie nie wykonano pomiarów podstawowej ochrony przeciwporażeniowej eksploatowanej w zakładzie instalacji elektrycznej - nie przedstawiono w trakcie kontroli.

W zakładzie nie opracowano instrukcji eksploatacji instalacji elektrycznej.

Ponadto w trakcie kontroli w dniu 23 października 2013 r. ustalono, że: pracodawca nie dokonał oceny spełnienia przez maszyny - obrabiarki skrawające do metalu wymagań minimalnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy,

* w frezarce A-2.01/11 nie zapewniono:

- osłony przekładni pasowej napędu głównego,

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu podzielnika,

- zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania.

* w frezarce A-2.05/2 nie zapewniono:

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu głównego,

- zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania.

* w frezarce A-2.05/1 nie zapewniono:

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu głównego,
- zabezpieczenia przed możliwością uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania.

* w automacie tokarskim nr 400/252 nie zapewniono:

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni łańcuchowej napędu maszyny,
- zamocowania osłony przekładni pasowej napędu maszyny - osłona może zostać zdemontowana bez użycia narzędzi co nie powoduje zatrzymania maszyny,
- zabezpieczenia zapewnającego uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania,
- zabezpieczenia przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego maszyny - maszyna nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed dostępem do obszaru roboczego automatu, w którym poruszają się narzędzia robocze oraz obrabiany element.

* w automacie tokarskim nr 400/224 nie zapewniono:

- zamocowania osłony przekładni pasowej napędu maszyny - osłona może zostać zdemontowana bez użycia narzędzi co nie powoduje zatrzymania maszyny,
- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu głowicy wiercenia,
- zabezpieczenia zapewnającego uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania,
- zabezpieczenia przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego maszyny - maszyna nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed dostępem do obszaru roboczego automatu, w którym poruszają się narzędzia robocze oraz obrabiany element.

* w automacie tokarskim nr 400/261 nie zapewniono:

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu głowicy wiercenia,
- zabezpieczenia zapewnającego uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania,
- zabezpieczenia przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego maszyny - maszyna nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed dostępem do obszaru roboczego automatu, w którym poruszają się narzędzia robocze oraz obrabiany element.

* w automacie tokarskim nr 400/37 nie zapewniono:

- zabezpieczenia przed możliwością dostępu do strefy niebezpiecznej przekładni pasowej napędu głowicy wiercenia,
- zabezpieczenia zapewnającego uruchomienia maszyny jedynie przez celowe zadziałanie na układ sterowania,
- zabezpieczenia przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego maszyny - maszyna nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed dostępem do obszaru roboczego automatu w którym poruszają się narzędzia robocze oraz obrabiany element.

* tokarka (...) 135, zamontowana w narzędziowni, nie została dostosowana do wymagań minimalnych w szczególności osłona zacisku samocentrującego nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed możliwością otwarcia osłony podczas pracy maszyny lub wyłączające maszynę w przypadku jej otwarcia;

* tokarka (...), zamontowana w narzędziowni, nie została dostosowana do wymagań minimalnych w szczególności osłona zacisku samocentrującego nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed możliwością otworzenia osłony podczas pracy maszyny lub wyłączające maszynę w przypadku jej otworzenia;

* tokarka (...), zamontowana w budynku nr (...), nie została dostosowana do wymagań minimalnych w szczególności osłona zacisku samocentrującego nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed możliwością otworzenia osłony podczas pracy maszyny lub wyłączające maszynę w przypadku jej otworzenia;

* tokarka ŻEBRAK S3, zamontowana w budynku nr (...), nie została dostosowana do wymagań minimalnych w szczególności osłona zacisku samocentrującego nie została wyposażona w urządzenie ochronne zabezpieczające przed możliwością otworzenia osłony podczas pracy maszyny lub wyłączające maszynę w przypadku jej otworzenia;

* prasa mimośrodowa PN/P-214 –

- została wyposażona w sterowanie oburęczne, rozmieszczenie przycisków - elementów sterowania umożliwia uruchomienie maszyny jedną ręką, ponadto istnieje możliwość zablokowania jednego z przycisków sterowania oburęcznego i uruchamianie maszyny sterując drugim przyciskiem;

- osłona zabezpieczająca przed dostępem do strefy niebezpiecznej mechanizmów maszyny -napędu nie została zabezpieczona przed możliwością jej otworzenia bez użycia narzędzi podczas pracy maszyny,

* siedem tokarek wielorzecionowych (...) nie zostało dostosowanych do wymagań minimalnych w szczególności - nie wyposażono osłon ruchomych maszyn, zabezpieczających przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego, w urządzenia ochronne uniemożliwiające otworzenia osłon podczas pracy maszyn lub powodujące zatrzymanie maszyn w przypadku ich otworzenia.

W dniu 25 października 2013 r. ustalono, że:

- na stanowisku tampodruku w słoiku po produkcie spożywczym była składowana substancja chemiczna - wg wyjaśnień brygadzysty K. Z. mieszanina niebezpieczna - farba do sitodruku - na opakowaniu nie zamieszczono nazwy substancji oraz znaków ostrzegawczych informujących o jej właściwościach,
- w szafie metalowej przeznaczonej do magazynowania substancji niebezpiecznych składowano w słoikach po produktach spożywczych substancje i mieszaniny niebezpieczne; m.in. w słoiku, na którym znajdowała się etykieta „majonez” była składowana mieszanina niebezpieczna - wg wyjaśnień brygadzysty K. Z. farba drukarska o konsystencji i barwie podobnej do majonezu - na opakowaniu nie

zamieszczono nazwy substancji oraz znaków ostrzegawczych informujących o jej właściwościach,

- w miejscu magazynowania substancji i mieszanin niebezpiecznych nie wywieszono instrukcji magazynowania tych substancji,
- osobą kierującą pracownikami wykonującymi pracę na stanowisku sitodruku oraz tampodruku jest kierownik produkcji W. S..

/protokół kontroli – k. 26 – 33/

Po przeprowadzeniu kontroli Państwowa Inspekcja Pracy wydała w dniu 31 października 2013 r. nakaz, w którym nakazała wnioskodawcy:

- Poddać:

- T. M. (1),

- J. M.,

- Z. K.,

- K. W.,

szkoleniu okresowemu z zakresu bhp dla osób kierujących pracownikami w terminie do 31 grudnia 2013 r.

- Ustalić wykaz prac szczególnie niebezpiecznych występujących w zakładzie w terminie do 30 listopada 2013 r.
- Określić szczegółowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych występujących w zakładzie w terminie do 30 listopada 2013 r.
- Przeprowadzić, w związku z eksploatacją na terenie zakładu młynków do mielenia tworzyw sztucznych, rozpoznanie źródeł emisji oraz warunki wykonywania pracy, które mają wpływ na poziom stężeń lub natężeń czynników lub na poziom narażenia na oddziaływanie tych czynników w celu wskazania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, do badania i pomiaru (w szczególności w zakresie narażenia na hałas) w terminie do 30 listopada 2013 r.
- Potwierdzić zgodność z Polskimi Normami parametrów oświetlenia elektrycznego stanowisk pracy:
 - zorganizowanych w zespole montażu (I piętro) –

- na stanowisku wkręcania sprężyny do mechanizmu KZS, na stanowisku klejenia włosa KZS, na stanowisku montażu styków,

- na stanowisku składania mechanizmu zegara szachowego,

- na stanowisku składania zespołu płyty zegara szachowego, na stanowisku montażu łożyska zegara szachowego,

- na stanowisku regulacji prędkościomierza,

- na stanowisku montażu prędkościomierza - wiercenia otworów,

- na stanowisku montażu licznika motogodzin,

- na stanowisku montażu obrotomierza magnetycznego,

- na stanowisku montażu styków KZS;

- zorganizowanych w montażu zespołu włosa (półpiętro) –

- na stanowisku zwijania włosa w kasetę.

Termin wykonania określono do 31 stycznia 2014 r.

- Ocenic ryzyko zawodowe związane z narażeniem pracowników na hałas, na stanowiskach na których występuje przekroczenie progu działania hałasu w terminie do 31 grudnia 2013 r.
- Ocenic i udokumentować ryzyko związane z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku z stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową w terminie do 31 grudnia 2013 r.
- Wyposażyć, zgodnie z obowiązującymi w zakładzie zasadami przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: J. M., Z. R., Z. K., B. K., K. W. w buty ochronne.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), bo jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego.

- Potwierdzić pomiarami skuteczność podstawowej ochrony przeciwporażeniowej eksploatowanej w zakładzie instalacji elektrycznej w terminie do dnia 31 stycznia 2014 r.
- Opracować instrukcję eksploatacji instalacji elektrycznej w terminie do 31 stycznia 2014 r.,
- Dostosować do wymagań minimalnych: tokarkę (...) 135 zamontowaną w narzędziowni, tokarkę (...) zamontowaną w narzędziowni, tokarkę (...), zamontowaną w budynku nr (...) tokarkę ŻEBRAK S3, zamontowaną w budynku nr (...), w szczególności poprzez wyposażenie maszyn w urządzenia ochronne zabezpieczające przed możliwością otworzenia osłon zacisków samocentrujących maszyn podczas pracy maszyny (urządzenia wyłączające maszyny w przypadku otworzenia osłon lub blokujące osłonę podczas pracy).

Określono termin wykonania na dzień 31 grudnia 2013 r.

- Dostosować do wymagań minimalnych prasę mimośrodową PN/P-214 w szczególności poprzez: zastosowanie sterowania oburęcznego uniemożliwiającego uruchomienie maszyny jedną ręką, zabezpieczenia osłony strefy niebezpiecznej mechanizmów maszyny - napędu przed możliwością jej otworzenia bez użycia narzędzi podczas pracy maszyny w terminie do 31 grudnia 2013 r.
- Dostosować do wymagań minimalnych siedem tokarek (...) w szczególności poprzez wyposażenie maszyn w urządzenia ochronne zabezpieczającego przed otwarciem osłon zabezpieczających przed dostępem do strefy niebezpiecznej obszaru roboczego w urządzenia ochronne uniemożliwiające otworzenia osłon podczas pracy maszyn (urządzenia wyłączające maszyny w przypadku otworzenia osłon lub blokujące osłonę podczas pracy) w terminie do 31 grudnia 2013 r.
- Wywiesić w miejscu magazynowania substancji i mieszanin niebezpiecznych instrukcję określającą sposób składowania, pakowania, załadunku i transportu materiałów niebezpiecznych w terminie do 31 grudnia 2013 r.

/nakaz – k. 42 – 44/

W wystąpieniu z dnia 31 października 2013 r. poleciła (...) sp. z o.o. o:

- Określenie w umowach o pracę miejsca wykonywania pracy,
- Przechowywanie w aktach osobowych pracowników kopii lub odpisów zaświadczeń z odbycia przez pracowników szkoleń okresowych z zakresu bhp.
- Podjęcie działań organizacyjno-technicznych mających na celu zmniejszenie narażenia pracowników na hałas na stanowiskach, na których występuje przekroczenie dopuszczalnych norm.
- Wyposażanie zatrudnionych pracowników w odzież roboczą zgodnie z obowiązującymi w zakładzie zasadami.
- Dokonanie oceny spełnienia wymagań minimalnych przez użytkowane na terenie zakładu maszyny - obrabiarki skrawające do metalu.

/wystąpienie – k. 45/

W dniach 24 maja 2017 r., 26 maja 2017 r. oraz 2 czerwca 2017 r. Państwowa Inspekcja Pracy ponownie przeprowadziła kontrolę w (...) w czasie której sprawdzono realizację uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków, zaleceń i decyzji organów kontroli i nadzoru nad warunkami pracy. Podmiot był kontrolowany w 2013 r. Podczas kontroli wydano 12 decyzji ustnych, które zostały wykonane podczas kontroli oraz 14 decyzji. W

trakcie kontroli stwierdzono, że płatnik składek nie wykonał decyzji, na mocy której miał ocenić i udokumentować ryzyko związane ze stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową. Termin wykonania upłynął 31 grudnia 2013 r.

Kontrolę przeprowadzono u płatnika składek w celu sprawdzenia przestrzegania przepisów prawa pracy w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy a w szczególności: badania lekarskie, szkolenia bhp, ocena ryzyka zawodowego, czynniki szkodliwe, odzież i obuwie robocze.

W trakcie kontroli stwierdzono, że płatnik składek nie poddał A. B. pierwszemu szkoleniu okresowemu w terminie 12 miesięcy, nie poddał pracowników M. D., E. O., T. M. (2) szkoleniom okresowym w terminie do rzadziej niż raz na 3 lata.

Pracodawca nie wykonał ponownych pomiarów hałasu w ciągu dwóch lat potwierdzających wyniki pomiarów poniżej 0,2 (...) na stanowisku pomieszczenie wtryskarek pierwsze pomiary mieściły się w przedziale od 0,2 do 0,5 natomiast drugie pomiary poniżej 0,2 (...) nie przeprowadzono kolejnych pomiarów na stanowisku pomieszczenie wtryskarek.

Pracodawca nie przeprowadza pomiarów pyłów w wymaganym terminie dwóch lat.

W pomieszczeniu automatów tokarski wyniki pomiarów hałasu 82,2 dB nie zamieszczono informacji i piktogramów o stosowaniu ochronników słuchu. Pracownicy wykonywali pracę w ochronnikach słuchu.

Pracodawca nie informuje pracowników o wynikach pomiarów.

Pracodawca zapewnił wyjścia ewakuacyjne. W dniu 24 maja 2017 r. w wyjściu ewakuacyjnym w pomieszczeniu ze sprężarką znajdowała się ustawiona kosz-paleta.

Na terenie zakładu w pomieszczeniu narzędziowni znajdowała się wiertarka stołowa WS-15 nr PN/W 401-116 w której znajdowała się ruchoma osłona przekładni pasowej. Otwarcie osłony nie wyłączało pracy maszyny.

W pomieszczeniu narzędziowni znajdowała się również tokarka (...) typ SV 18ra nr 438 na której zamontowano układ wyłączający (krańcówkę) pracę maszyny podczas otwarcia osłony wrzeczona. W dniu kontroli 24 maja 2017 r. krańcówka była zablokowana.

W pomieszczeniu automatów znajdowała się szlifierka stołowa przy ścianie brak możliwości odczytania danych na tablicy znamionowej, która nie została wyposażona w układ sterowania uniemożliwiający samoczynne załączenie się maszyny po zaniku i ponownym pojawieniu się napięcia.

Na terenie zakładu odbywa się transport przy obsłudze dwóch wózków widłowych oraz za pomocą wózków typu paleciak. Na terenie zakładu wyznaczono drogi komunikacyjne lecz nie zostały one oznakowane barwami bezpieczeństwa.

Pracodawca nie opracował instrukcji przy ręcznych pracach transportowych ani instrukcji transportu wewnątrz zakładowego.

Na terenie narzędziowni znajdowała się regał na którym nie oznakowano informacji o maksymalnym obciążeniu urządzenia przeznaczonego do składowania - półki.

Pracodawca przeprowadza okresowe przeglądy wózków widłowych przez osoby z uprawnieniami. Pracodawca nie przeprowadza bieżących przeglądów wózków widłowych.

Pracownik E. B. - zatrudniona na stanowisku specjalista ds. osobowych - specjalista ds. bhp nie została poddana przez pracodawcę szkoleniu okresowemu dla służby BHP.

/protokół kontroli – k. 52 – 61/

W wyniku przeprowadzonej kontroli Państwowa Inspekcja Pracy wystosowała do wnioskodawcy upomnienie, gdyż spółka nie wykonała obowiązku wynikającego z nakazu z dnia 31 października 2013 r. polegającego na: Decyzja nr (...): ocenie i udokumentowaniu ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku ze stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową, której termin wykonania upłynął w dniu 31 grudnia 2013 r.

/upomnienie – k. 62/

Po przeprowadzeniu kontroli w dniach 24, 26 maja 2017 r. oraz 2 czerwca 2017 r. Państwowa Inspekcja Pracy wydała nakaz z dnia 5 czerwca 2017 r., na mocy którego nakazała:

- Wstrzymać eksploatację wiertarki stołowej WS-15 nr (...) / 401-116 do czasu zapewnienia zabezpieczenia dostępu do strefy niebezpiecznej przy przekładni pasowej (zapewnienia układu sterowania wyłączającego pracę maszyny przy otwarciu osłony przekłady pasowej, lub zapewnienia osłony stałej demontowanej przy użyciu narzędzia).

Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

- W. eksploatację tokarki (...) typ (...) nr 438 do czasu zapewnienia sprawnie działającej krańcówki bezpieczeństwa zamontowanej na osłonie ruchomej wrzeciona.

Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

- Wstrzymać eksploatację szlifierki stołowej przy ścianie w pomieszczeniu automatów do czasu zapewnienia układu sterowania uniemożliwiającego samoczynnego załączenia się maszyny po zaniku i ponownym pojawieniu się napięcia.

Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

/nakaz – k. 63/

Po przeprowadzeniu kontroli w dniach 24, 26 maja 2017 r. oraz 2 czerwca 2017 r. Państwowa Inspekcja Pracy wydała także nakaz z dnia 5 czerwca 2017 r., na mocy którego nakazała:

- Wydać imienne zezwolenie na kierowanie wózkami jezdniowymi z napędem silnikowym na terenie zakładu dla M. J. w terminie do 31 lipca 2017 r.
- Przeprowadzić pomiary hałasu w pomieszczeniu wtryskarek w terminie do 31 sierpnia 2017 r.
- Poinformować niezwłocznie pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy o aktualnych wynikach badań i pomiarów oraz udostępnić im te wyniki.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

- Usunąć z wyjścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu ze sprężarką ustawioną kosz-paletę.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

- Oznakować zgodnie z Polskimi Normami ciągi komunikacyjne wyznaczone w zakładzie w terminie do 31 lipca 2017 r
- Opracować i udostępnić pracownikom instrukcję przy ręcznych pracach transportowych w terminie do 31 lipca 2017 r.

- Wywiesić czytelne informacje o dopuszczalnym obciążeniu urządzeń przeznaczonych do składowania w pomieszczeniu narzędziowni w terminie do 31 lipca 2017 r.

/nakaz – k. 64 – 65/

W wystąpieniu do (...) Sp. z o.o. z dnia 5 czerwca 2017 r. Państwowa Inspekcja Pracy wniosła o:

- Przeprowadzanie pierwszych szkoleń okresowych z zakresu BHP w terminie do 12 miesięcy od zatrudnienia oraz szkoleń okresowych z zakresu BHP w terminie do 3 lat,
- potwierdzanie dopuszczenie pracownika do pracy podczas szkolenia wstępnego stanowiskowego datą i podpisem kierownika jednostki organizacyjnej,
- Przeprowadzanie pomiarów czynnika szkodliwego w postaci pyłów w terminie co najmniej raz na dwa lata,
- poddanie pracownika służby BHP szkoleniu okresowemu z zakresu BHP dla służby BHP.
- Zapewnienie bieżących przeglądów wózka widłowego przed przekazaniem wózka do użytkowania oraz potwierdzanie tego faktu w dokumentach eksploatacyjnych wózka.

/wystąpienie – k. 66/

We wniosku z dnia 9 czerwca 2017 r. Inspektor Pracy wystąpił do ZUS II Oddział w Ł. o podwyższenie płatnikowi składek (...) Sp. z o.o. o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej na najbliższy rok składkowy, w związku ze stwierdzeniem w czasie dwóch kolejnych kontroli: nr rej. (...) -53- (...) -Pt/17 przeprowadzonej w dniach: 24 maja 2017 r., 26 maja 2017 r., 2 czerwca 2017 r. oraz nr rej. (...) - (...) - (...) -Pt/13 przeprowadzonej w dniach 23 października 2013 r., 25 października 2013 r., 28 października 2013 r., 30 października 2013 r. rażącego naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że w trakcie dwóch kolejnych kontroli zakładu stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wielokrotne, bezpośrednie narażenie zdrowia i życia pracowników poprzez dopuszczenie do eksploatacji maszyn do obróbki skrawaniem, które nie spełniały wymagań minimalnych, w szczególności w zakresie zapewnienia osłon (urządzeń ochronnych) o konstrukcji skutecznie zabezpieczającej przed dostępem do ruchomych elementów stwarzających zagrożenie w strefach roboczych oraz napędowych, wyposażenia w układ sterowania zabezpieczający przed możliwością samoczynnego rozruchu maszyn w przypadku ponownego pojawienia się napięcia w obwodzie zasilania po jego uprzednim zaniku.

Dodatkowo nie wykonano decyzji inspektora polegającej na ocenie i udokumentowaniu ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku ze stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową, której termin wykonania upłynął w dniu 31 grudnia 2013 r.

/wniosek – k. 71/

Państwowa Inspekcja Pracy w dniu 25 sierpnia 2017 r. ponownie przeprowadziła kontrolę w (...) Sp. z o.o. W czasie kontroli sprawdzono realizację uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków, zaleceń i decyzji organów kontroli i nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia realizacji decyzji w upomnieniu Nr rej.: (...) - 6100- (...) - (...) z dnia 5 czerwca 2017 r. Przedmiotem upomnienia było wykonanie decyzji nr (...) niewykonanej w terminie do 31 grudnia 2013 r., która dotyczyła oceny i udokumentowania ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku z stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową. W dniu 25 sierpnia 2017 r. z ustaleń kontroli wynika, że zakład pracy jest w trakcie oceniania ryzyka zawodowego ale nie udokumentowano jeszcze na piśmie.

/protokół kontroli – k. 145 – 146/

Ryzyko wystąpienia atmosfery wybuchowej zarówno w przedSIONku sitodruku, jak i w pomieszczeniu sitodruku określono na poziomie bardzo małym, co za tym idzie w pomieszczeniach tych nie stwierdzono obecności stref zagrożenia wybuchem. Podtrzymanie braku stref zagrożenia wybuchem uwarunkowane jest zastosowaniem odpowiednich środków profilaktycznych:

- w pomieszczeniu sitodruku:

- * zapewnienie odpowiedniej wentylacji,
- * stosowanie wentylacji mechanicznej podczas prac z sublimacjami bądź ich mieszaninami,
- * zakaz używania otwartego ognia w pomieszczeniu gdzie stosowane są substancje lub ich mieszaniny;

- w przedSIONku sitodruku:

- * zapewnienie odpowiedniej wentylacji w szczelnie zamkniętych oryginalnych opakowaniach,
- * przechowywanie substancji w szczelnie zamkniętych, oryginalnych opakowaniach bądź w opakowaniach dostosowanych do substancji i odpowiednio oznakowanych,
- * obsługa szafy chemicznej wyłącznie przez osoby upoważnione,
- * zakaz używania otwartego ognia.

/ocena ryzyka – k. 127 – 144/

W toku postępowania ustalono, że stwierdzone przez inspektora pracy, w październiku 2013 roku, zaniechanie oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego związanego z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscach pracy, co wynikało ze stosowania i magazynowania substancji niebezpiecznych, tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową, stanowiło naruszenie art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz.U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.) oraz stanowiło naruszenie §4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. z 2010r., nr 138, poz. 931).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005r., (II AKa 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKa 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.) oraz naruszenie przez niego §4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscu pracy (Dz. U. z 2010r., nr 138, poz. 931), przez zaniechanie oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego związanego z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscach pracy, stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Stwierdzone przez inspektora pracy, w październiku 2013 r., uchybienie polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyn do obróbki skrawaniem w osłony zabezpieczające przed ryzykiem bezpośredniego kontaktu z ruchomymi częściami tych maszyn, które to osłony zapobiegłyby dostępowi do strefy zagrożenia, stanowiło naruszenie art. 215 pkt 1 i art. 216 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz. 94 z późn. zm.), naruszenie §15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn

przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.) oraz stanowiło naruszenie §55 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Tekst jedn. Dz.U. z 2003r., nr 169, poz.1650 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005r., (II AKA 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKA 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę art. 215 ust. 1 i art. 216 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.), naruszenie §15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002 r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.) oraz naruszenie §55 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r., w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Tekst jedn. Dz.U. z 2003r., nr 169, poz.1650 z późn. zm.), przez zaniechanie wyposażenia maszyn do obróbki skrawaniem w osłony zabezpieczające przed ryzykiem bezpośredniego kontaktu z ruchomymi częściami tych maszyn, stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

W październiku 2013 roku inspektor pracy stwierdził uchybienie polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyn do obróbki skrawaniem w zabezpieczenie chroniące obsługę przed skutkami samoczynnego uruchomienia się maszyny w momencie pojawienia się napięcia zasilania, które wcześniej zaniknęło. Uruchomienie maszyny powinno być możliwe tylko poprzez celowe zadziałanie obsługi na przeznaczony do tego celu układ sterowania. Wskazane uchybienie stanowiło naruszenie art. 215 pkt 1 i art. 216 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.), w związku z naruszeniem §12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz. 1596 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005 r., (II AKA 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKA 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę art. 215 ust. 1 i art. 216 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.) oraz naruszenie §12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz. 1596 z późn. zm.), polegające na braku zabezpieczenia przed skutkami samoczynnego załączenia się maszyny w momencie pojawienia się napięcia zasilania, które wcześniej zaniknęło, stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Stwierdzone przez inspektora pracy, w październiku 2013 r., uchybienie polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyn do obróbki skrawaniem w zabezpieczenie ich ruchomych osłon, powodujące zatrzymanie maszyny w przypadku otwarcia osłony, albo zapobiegające otwarciu osłony, podczas pracy maszyny, stanowiło naruszenie §15 ust.3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz. 1596 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005 r., (II AKA 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKA 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę §15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.), polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyn do obróbki

skrawaniem w zabezpieczenie ich ruchomych osłon, powodujące zatrzymanie maszyny w przypadku otwarcia osłony, albo zapobiegające otwarciu osłony, podczas pracy maszyny, stwarzało bezpośrednio niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Stwierdzone przez inspektora pracy, w czerwcu 2017 r., uchybienie polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyny do obróbki skrawaniem w zabezpieczenie jej ruchomej osłony, powodujące zatrzymanie maszyny w przypadku otwarcia osłony podczas pracy maszyny, stanowiło naruszenie § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002 r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 roku w sprawie I UK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005r., (II AKa 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKa 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę §15 ust.3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.), polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia maszyny do obróbki skrawaniem w zabezpieczenie jej ruchomej osłony, powodujące zatrzymanie maszyny w przypadku otwarcia osłony, stwarzało bezpośrednio niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Stwierdzone przez inspektora pracy, w maju 2017r., uchybienie polegające na wyłączeniu zabezpieczenia ruchomej osłony wrzeciona tokarki, które miałyby zatrzymać maszynę w przypadku otwarcia tej osłony, stanowiło naruszenie § 15 ust.3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 roku w sprawie IUK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005r., (II AKa 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKa 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę art.207 §2 pkt 2 ustawy Kodeks pracy, w związku z naruszeniem § 15 ust.3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.), co polegało na zaniechaniu kontrolowania stanu technicznego zabezpieczeń maszyn, gdy jedna z tych maszyn, a to wiertarka WS-15, miała zablokowane zabezpieczenie ruchomej osłony, stwarzało bezpośrednio niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Stwierdzone przez inspektora pracy, w czerwcu 2017 r., uchybienie polegające na zaniechaniu przez wnioskodawcę wyposażenia szlifierki stołowej w zabezpieczenie chroniące obsługę przed skutkami samoczynnego uruchomienia się maszyny w momencie pojawienia się napięcia zasilania, które wcześniej zaniknęło, stanowiło naruszenie art.215 pkt 1 i art.216 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.), w związku z naruszeniem § 12 ust. 1 i ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.).

W świetle orzecznictwa, a to wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie IUK 318/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 września 2005r., (II AKa 162/05) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007r., (II AKa 132/07), należy stwierdzić, że naruszenie przez wnioskodawcę art.215 ust.1 i art.216 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz. U. z 1998r., nr 21, poz.94 z 2013 r. późn.

zm.) oraz naruszenie §12 ust.1 i ust2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz.U. z 2002r., nr 191, poz.1596 z późn. zm.), polegające na braku zabezpieczenia przed skutkami samoczynnego załączenia się maszyny w momencie pojawienia się napięcia zasilania, które wcześniej zaniknęło, stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, było więc, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie I UK 318/13, naruszeniem rażącym.

Wnioskodawca, w październiku 2013 roku naruszył art. 226 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r., Kodeks pracy (Tekst jedn. Dz.U. z 1998r., nr 21, poz.94 z późn. zm.) oraz naruszył §4 ust.4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscu pracy (Dz. U. z 2010r., nr 138, poz. 931), przez zaniechanie oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego związanego z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej w miejscach pracy, czym wnioskodawca stworzył bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, zatem naruszenie przez niego przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy miało charakter rażący.

Skoro zagrożenie wybuchem zostało ponownie wskazane przez inspektora pracy, podczas kontroli w czerwcu 2017 roku, to w okresie od października 2013 roku do czerwca 2017 roku, wnioskodawca, mając pełną świadomość istniejącego zagrożenia dla życia pracowników, związanego z możliwością eksplozji w zakładzie, nie wykonał jakiegokolwiek działania ukierunkowanego na redukcję, czy likwidację przedmiotowego zagrożenia.

Naruszenie przez wnioskodawcę - (...) Sp. z o.o. w Ł., przepisów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, stwierdzone przez inspektora pracy podczas dwóch, kolejno po sobie następujących, kontroli, przeprowadzonych w latach 2013 i 2017, stwarzało bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, co stanowi podstawę do uznania tego naruszenia jako rażącego.

Dokument w postaci oceny ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej w związku ze stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących atmosferę wybuchową wymagany przez inspekcję pracy, w jej obu następujących po sobie kontrolach, został wydany po drugiej kontroli i w związku z tą kontrolą. Dokument ten dotyczy oceny ryzyka zawodowego, możliwości wystąpienia wybuchu podczas używania substancji mogących tworzyć atmosferę wybuchową. Wnioski które tam zostały wskazane, są wnioskami bezpodstawnymi. Dokument nie ma żadnego związku z wydaną opinią. Jeżeli mamy jakiś czynnik, który może wywołać wybuch w formie cieczy, to sama ciecz nie jest wybuchowa np. etylina, która stosowana jest do napędu silników napędowych w samochodach. Gdyby pojemnik z etyliną został podpalony zapałką, to ciecz będzie się palić, a nie wybuchnie. G. pozostawili tę ciecz w zamkniętym niewentylowanym pomieszczeniu i wówczas spróbowali zapalić zapałkę, to dojdzie do wybuchu. Zatem czynnikiem wybuchowym są pary cieczy zmieszane w odpowiednim stężeniu z powietrzem. To stężenie nosi nazwę zakresu wybuchowości. W dokumencie podano właściwości jednego z czynników, którego pary mogą utworzyć mieszaninę wybuchową. Jest to substancja o nazwie U.. W dokumentacji oceny ryzyka wskazano, że zakres wybuchowości par tej substancji rozciąga się w granicach od 1% do 11,2% stężenia w powietrzu. Autor oceny stwierdził, że przelewając czy używając tego czynnika należy stosować odpowiednią wentylację. Osoba ta oceniła ryzyko zawodowe związane z możliwością powstania wybuchu jako znikomo małe. Z tą tezą można by się zgodzić gdyby do dokumentu oceny ryzyka zawodowego załączony został protokół z badań i pomiarów stężenia par tego czynnika przy czynnej wentylacji. Gdyby stężenie tych par czynnika było niższe od dolnej granicy wybuchowości, byłby to jedyny dowód na to, że do wybuchu nie dojdzie, ale brak takiego protokołu. Teza dowodowa, że ryzyko jest małe została przyjęta na zasadzie przypuszczenia. Zatem wniosek nie stanowi podstaw do zmiany czy uchylecia któregokolwiek z wniosków z opinii. Należy wskazać, że zaniechanie przestrzegania zasad bhp przez pracodawcę jest rażące w przypadku gdy pracodawca zaniechał wyposażania stanowisk pracy w maszyny bezpieczne. W tym zakresie inspektor pracy stwierdził liczne uchybienia np. brak osłon, części ruchomych, czy brak systemu, który w odpowiedni sposób uruchamiałyby maszyny. Jeśli maszyna jest zasilana energią eklektyczną może dojść do zaniku energii, wówczas maszyna się zatrzymuje. Chodzi o to, że po ponownym włączeniu do sieci energii nie następowało samoczynne uruchomienie maszyny, tylko na zasadzie celowego działania. Nie zachodzi jakakolwiek zależność między treścią dokumentów dotyczących polityki bezpieczeństwa firmy, obowiązkiem pracodawcy w wyposażanie

stanowisk pracy w maszyny bezpieczne a treścią dokumentów dotyczących zakresu obowiązków poszczególnych osób, dokumentów dotyczących tematyki szkoleń, a obowiązkiem pracodawcy wyposażania stanowisk pracy w maszyny bezpieczne. Jeśli chodzi o szkolenia z zakresu bhp, to obowiązki pracodawcy w tym zakresie są przodujące w stosunku do obowiązków pracowników. Najpierw to pracodawca jest zobowiązany wyposażyć stanowisko pracy w maszyny bezpieczne, a następnie na tak wyposażone stanowisko wprowadzić pracowników po uprzednim ich przeszkoleniu z dziedziny bhp. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że rażące naruszenie to takie, które powoduje zagrożenie życia lub zdrowia pracownika. W niniejszym przypadku mieliśmy do czynienia z brakiem osłon. Brak osłon może powodować wciągnięcie dłoni, ręki, a potem reszty ciała pracownika. W przypadku eksplozji też trudno mówić o innych skutkach niż śmiertelne. Występują dwa czynniki - nagły wzrost temperatury i wtedy giną osoby z obrębu wybuchu, a osoby spoza tej strefy giną z braku tlenu, który zostaje gwałtownie i całkowicie wypalony w procesie wybuchu. Te uchybienia nie mogą być niwelowane przez odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.

Nie można uogólniać pojęcia ryzyka wystąpienia wypadku w zakładzie. Ryzyko zawodowe na zasadzie art. 226 k.p. ocenia się dla każdej z wykonywanych w zakładzie pracy. Ryzyko zawodowe przy stosowaniu maszyn niebezpiecznych u wnioskodawcy było bardzo duże. Tak samo można powiedzieć o ryzyku w przypadku substancji, których pary mogą tworzyć atmosferę wybuchową. Fakt czy były wcześniej jakieś wypadki w tym zakładzie, nie ma żadnego znaczenia, ponieważ wypadki zdarzają się w najmniej oczekiwanym momencie. Dlatego przepisy prawa zobowiązują pracodawcę do oceny ryzyka zawodowego dla każdej czynności, każdej wykonywanej pracy. Nie ma związku między brakiem wypadków a ryzykiem ich wystąpienia. Przyjmuje się potocznie, że wypadki są wynikami losowymi. W każdej chwili może dojść do śmiertelnego czy ciężkiego wypadku. Prawo zobowiązuje pracodawcę do bezpiecznego zorganizowania pracy - art. 207 k.p. Przykładowo na zmianie nocnej każdy pracownik może się potknąć, co wynika z doświadczenia, zanika koncentracja pracowników. Trudno jest na szkoleniach zakazać pracownikowi, że nie wolno mu się potknąć, zasnąć czy zasłabnąć. Dlatego pracodawca ma odpowiednie zobowiązanie, żeby tak przygotować stanowisko pracy, aby nawet w tych wskazanych przypadkach, nie doszło do wypadku. Pracodawca ma wyposażyć stanowisko pracy w maszyny, które nie stwarzają zagrożeń dla pracowników. Jeśli maszyna nie ma takich zabezpieczeń, to winny być one wprowadzone przez pracodawcę. Odpowiada za całość pracodawca, nawet jeśli producent sprzętu takich osłon nie umieścił. Stąd potrzeba przeprowadzenia oceny ryzyka każdej pracy. Stwierdzone przez inspektora pracy u płatnika liczne uchybienia w zakresie wyposażenia maszyn w urządzenia bezpieczeństwa, stwarzały bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo zdrowia pracowników, zatem naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, związane z tymi uchybieniami, miało charakter rażący. Brak jest jakiegokolwiek związku pomiędzy stwierdzonymi przez inspektora pracy uchybieniami wnioskodawcy, a polityką bezpieczeństwa firmy, zakresem obowiązków poszczególnych pracowników oraz z zakresem szkoleń, jakim poszczególni pracownicy zostali poddani. Zatem analiza dokumentacji polityki bezpieczeństwa, szkoleń pracowników i ich zakresów obowiązków, nie mogłaby stanowić w żadnej mierze zasadnej podstawy do odstąpienia od stawiania wniosków dotyczących naruszenie przez wnioskodawcę przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez zaniechanie wyposażania stanowisk pracy w maszyny bezpieczne. Brak jest jakichkolwiek zasadnych podstaw, aby wprowadzać, stopniowanie naruszania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, dzieląc te naruszenia na lekkie, średnie i rażące, bowiem akty prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy nie dają prawnych podstaw do takiego stopniowania, a przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ósrodka (...) we W. z dnia 2 października 2002r., (...) S.A./Wr (...), są przepisami bezwzględnie obowiązującymi, zatem każde ich naruszenie może prowadzić do uchylenia prawnej gwarancji ochrony życia i zdrowia pracowników, otwierając drogę do utraty tegoż życia, albo zdrowia. Brak występowania wypadku przy pracy w dotychczasowej historii zakładu, związanego z brakiem osłon części ruchomych eksploatowanych maszyn, nie ma związku z szacowaniem prawdopodobieństwa powstania wypadku polegającego na pochwyceniu dłoni pracownika i wciągnięciu całej ręki w poruszające się podzespoły maszyny, gdyż fakt nie powstania jeszcze takiego wypadku nie świadczy, zgodnie z teorią rachunku prawdopodobieństwa, o niskiej wartości prawdopodobieństwa jego powstania, a wyłącznie o tym, że do wypadku takiego dojdzie na pewno w dalszym okresie eksploatacji maszyn pozbawionych podstawowych elementów bezpieczeństwa. Skoro, jak wskazał to Naczelny Sąd Administracyjny - Ósrodek (...) we W., w wyroku z dnia 2 października 2002r., (...) S.A./Wr (...): "przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy wchodzą w skład systemu norm składających się na instytucję ochrony pracy, rozumianej jako całokształt gwarancji prawnych

służących zabezpieczeniu zdrowia i życia ludzkiego w procesie pracy”, to przestrzeganie tych przepisów jest jedyną gwarancją zapobieżenia wypadkom, bez względu na zapisy historii wypadkowości w zakładzie. Pomiar stężenia czynników chemicznych, przeprowadzone w latach 2013 i 2016, wykonane zostały u płatnika pod kątem wykazania, że stężenia tych czynników nie stanowią zagrożenia dla zdrowia pracowników, poprzez udowodnienie, że wartości przedmiotowych stężeń nie przekraczają najwyższych dopuszczalnych stężeń ((...)) czynników w środowisku pracy. Nie wykonano zatem tych pomiarów pod kątem badania możliwości powstania atmosfery wybuchowej, skutkiem czego pominięto badania wysoce wybuchowych substancji jak benzyna ekstrakcyjna i aceton. Z tego to względu w przedsiębiorstwie istnieje w dalszym ciągu istotne zagrożenia dla życia pracowników w postaci możliwości powstania atmosfery wybuchowej.

/opinia biegłego z zakresu BHP W. Z. – k. 78 – 108, ustna opinia uzupełniająca z dnia 5 lutego 2019 r. – 00:02:37 – 00:34:47 – płyta CD – k. 165, pisemna opinia uzupełniająca – k. 187 – 203/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w postaci m.in. dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych, aktach sądowych oraz opinii biegłego z zakresu BHP.

Jeśli chodzi o opinię biegłego z zakresu BHP, to brak podstaw by kwestionować jej wiarygodność.

Biegły sądowy z zakresu BHP na zlecenie Sądu udzielił odpowiedzi na pytanie czy naruszenia przepisów BHP stwierdzone w toku dwóch kolejnych kontroli Inspekcji Pracy w spółce (...) miały charakter rażący.

W ocenie Sądu brak jest podstaw by kwestionować opinię biegłego, gdyż jest ona rzetelna, a wynikające z niej wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinia nie zawiera braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinia jest jasna, a wnioski końcowe wynikają w sposób logiczny z jej treści. Ponadto wszelkie niejasności jakie mogłyby powstać w ocenie Sądu zostały wyjaśnione przez biegłego w sposób nie budzący wątpliwości interpretacyjnych.

Wnioskodawca kwestionował opinię biegłego wskazując, że naruszenia przepisów BHP przez spółkę nie miało charakteru rażącego.

Biegły w opiniach uzupełniających szczegółowo odniósł się do wszystkich zarzutów podniesionych przez płatnika składek.

Biegły wskazał, że Inspekcja Pracy, przeprowadzając w latach 2013 i 2017, kolejno po sobie, kontrole warunków pracy w Sp. z o.o. (...) z siedzibą w Ł., stwierdziła naruszenie przez kontrolowanego pracodawcę przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, mające charakter rażący, co inspekcja uznała za podstawę aby wystąpić do ZUS z wnioskiem o podwyższenie składki na ubezpieczenie wypadkowe, na zasadzie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r., o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Biegły podał, że podczas przedmiotowych kontroli stwierdzono uchybienia dwojakiego rodzaju: uchybienia w zakresie wyposażenia stanowisk pracy w maszyny bezpieczne, to znaczy w maszyny wykluczające powstanie urazów podczas ich obsługi oraz uchybienie w zakresie bezpiecznego stosowania i magazynowania substancji niebezpiecznych, tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową.

W oparciu o tak wszechstronną opinię biegłego z zakresu BHP stwierdzić należy, że zarzuty skarżącego wobec przywołanej opinii nie są zasadne i stanowią li tylko polemikę z wnioskami biegłego, nie zawierają natomiast merytorycznych podstaw do jej zakwestionowania. Opinia ta jest wyczerpująca, sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot. W ocenie Sądu brak jest podstaw do powoływania kolejnego biegłego z zakresu BHP.

Należy zauważyć, iż dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany

jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych lub z opinii instytutu, jedynie wtedy gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 II CR 817/73 nie publ).

Dlatego też Sąd oddalił wniosek płatnika składek o powołanie kolejnego biegłego z zakresu BHP.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2019 poz. 1205 z póź. zm.), inspektor pracy może wystąpić do jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na siedzibę płatnika składek z wnioskiem o podwyższenie płatnikowi składek, u którego w czasie dwóch kolejnych kontroli stwierdzono rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, o 100% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej na najbliższy rok składkowy.

Stosownie do treści ust. 2 art. 36, decyzję w sprawie podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, o której mowa w ust. 1, wydaje Zakład.

Zgodnie z dyspozycją art. 27 stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy.

Na mocy art. 2 pkt 8 „rok składkowy” jest to okres obowiązywania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe należnych za okres od dnia 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca następnego roku.

W doktrynie wyrażane są poglądy, że „Uprawnienie inspektora pracy aktualizuje się dopiero w czasie drugiej kontroli u tego samego pracodawcy, podczas której nastąpiło stwierdzenie naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Druga kontrola musi następować bezpośrednio po pierwszej, z tym zastrzeżeniem, iż jako drugiej (kolejnej) nie należy traktować kontroli następującej przed upływem czasu, wyznaczonego przez kontrolerów po pierwszej kontroli celem wyeliminowania dostrzeżonych uchybień i zastosowania się do zaleceń pokontrolnych. W każdej z dwóch kolejnych kontroli wymagane jest stwierdzenie rażącego naruszenia przepisów bhp, natomiast bez znaczenia jest rodzaj naruszonych przepisów, nie muszą być to same przepisy.” (tak S. S. w komentarzu do art. 36 ustawy wypadkowej, dostępnym w Systemie (...) Prawnej Lex). Dodać można, że „Najczęstszym przypadkiem będzie nieusunięcie naruszenia stwierdzonego w trakcie pierwszej kontroli, jednak nie można wykluczyć sytuacji, w której w trakcie pierwszej kontroli inspektor pracy stwierdzi wskazane w przepisie naruszenie, płatnik je usunie, a w czasie drugiej kontroli wykryte zostanie inne naruszenie (tak w: „Społeczne ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe Komentarz” pod red. M. Gersdorf i B. Gudowskiej, Wydawnictwo C.H. Beck, W-wa 2012). Przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych podlegają wykładni ścisłej, w szczególności przepisy nakładające na płatników składek sankcje mające wymiar finansowy.

Przepis art. 36 ust. 1 ustawy wypadkowej stanowi swego rodzaju sankcję karno- administracyjną za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawcy naruszającego nakazy i zakazy. Sankcja ta wymierzana jest płatnikowi za stworzenie ryzyka zagrożenia życia i zdrowia osób podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu. Podwyższenie składki może zatem dotyczyć tylko takiego płatnika, który nie wykonując swego zobowiązania zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w zakładzie rażąco narusza przepisy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W art. 36 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322) chodzi nie o każde, lecz o kwalifikowane naruszenie przepisów BHP, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę sformułowania "rażące" naruszenie.

Chociaż art. 36 ustawy wypadkowej nie zawiera własnej definicji pojęcia „rażące naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy”, to za takie należy uznać naruszenie przepisów bhp, które stwarza bezpośrednie zagrożenie dla

życia i zdrowia pracownika. Bezpośredniość występuje zaś wówczas, gdy naruszenie przepisów bhp jest tego rodzaju, że skutek w postaci zagrożenia życia lub zdrowia jest wynikiem samego naruszenia zasad bhp, bez konieczności wystąpienia dodatkowej przyczyny. Jest to zatem niebezpieczeństwo grożące wprost, nieuniknione, lub co najmniej wysoce prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości, choć niekoniecznie natychmiastowe (vide wyroki SN - z dnia 6 lutego 2014 r. I UK 318/13, legalis nr 993200, z dnia 4 czerwca 2013r. I UK 526/12, legalis nr 712215, wyrok SA w Gdańsku z dnia 16 maja 2014 r., III AUa 1544/13, legali nr (...)).

Należy przypomnieć, że poza sporem jest, iż u płatnika dwie kolejne kontrole stwierdziły naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Naruszenia te zostały szczegółowo opisane w protokołach kontroli i przytoczone w szczegółowych nakazach pokontrolnych i wystąpieniach oraz w upomnieniu na skutek nie wykonania przez skarżącego decyzji wskazanej w wystąpieniu po pierwszej kontroli.

Należy wskazać, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy doszło do rażącego naruszenia przepisów BHP przez płatnika i czy w związku z tym organ rentowy zasadnie ustalił dla płatnika składkę stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. podwyższoną o 100%.

Dlatego też Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Jakkolwiek temat zlecenia dla biegłego wskazywał na potrzebę udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy naruszenia przepisów bhp stwierdzone w toku dwóch kolejnych kontroli w spółce miały charakter rażący, to jednak sama treść opinii i jej wnioski końcowe szeroko pokazały rodzaj i rozmiar dokonanych naruszeń oraz stopień narażenia pracowników na realne zagrożenia dla ich życia i zdrowia, bezpośrednio wynikający z tych naruszeń. Zadaniem biegłego było udzielenie Sądowi - na podstawie posiadanych wiadomości fachowych i doświadczenia zawodowego - informacji i wiadomości niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy. Biegły przedstawił przypadki bezpośredniego niebezpieczeństwa narażenia na utratę życia lub zdrowia pracowników skarżącego płatnika i ocenił stopień zagrożenia odnosząc to także do przepisów bhp.

Biegły w swojej opinii jednoznacznie wskazał, że naruszenia przepisów bhp ujawnione zarówno podczas pierwszej, jak i drugiej kontroli, u płatnika składały obejmowały obszerny katalog uchybień i dotyczyły urządzeń produkcyjnych (brak osłon zabezpieczających) oraz bezpiecznego stosowania i magazynowania substancji niebezpiecznych, tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową, a ponadto należy je uznać za niezwykle istotne, mogące mieć poważne konsekwencje w zakresie zdrowia i nawet życia pracowników oraz mające charakter rażący.

Pozostałe stwierdzone w wyniku dwóch kontroli uchybienia z zakresu przepisów bhp nie miały charakteru rażącego.

Stwierdzone podczas obu kontroli naruszenia przepisów bhp i ich naganność były tak oczywiste, że doprowadziły do wydania nakazów wstrzymania eksploatacji maszyn i urządzeń oraz nakazu sporządzenia ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej związku ze stosowaniem i magazynowaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych tworzących z powietrzem mieszaninę wybuchową. Uznano, że istniało bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia pracowników, ponieważ zastosowane rozwiązania techniczne i zabezpieczenia nie zapewniały skutecznej ochrony i nie spełniały zapisów zawartych w obowiązujących przepisach z zakresu bhp. Świadczy to o wadze naruszonych przez pracodawcę nakazów i zakazów i niewątpliwie oznacza rażące naruszenie przepisów bhp.

A zatem w oparciu o powyższe w ocenie Sądu Okręgowego decyzja organu rentowego jest prawidłowa i na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

9 IX 2019 roku.